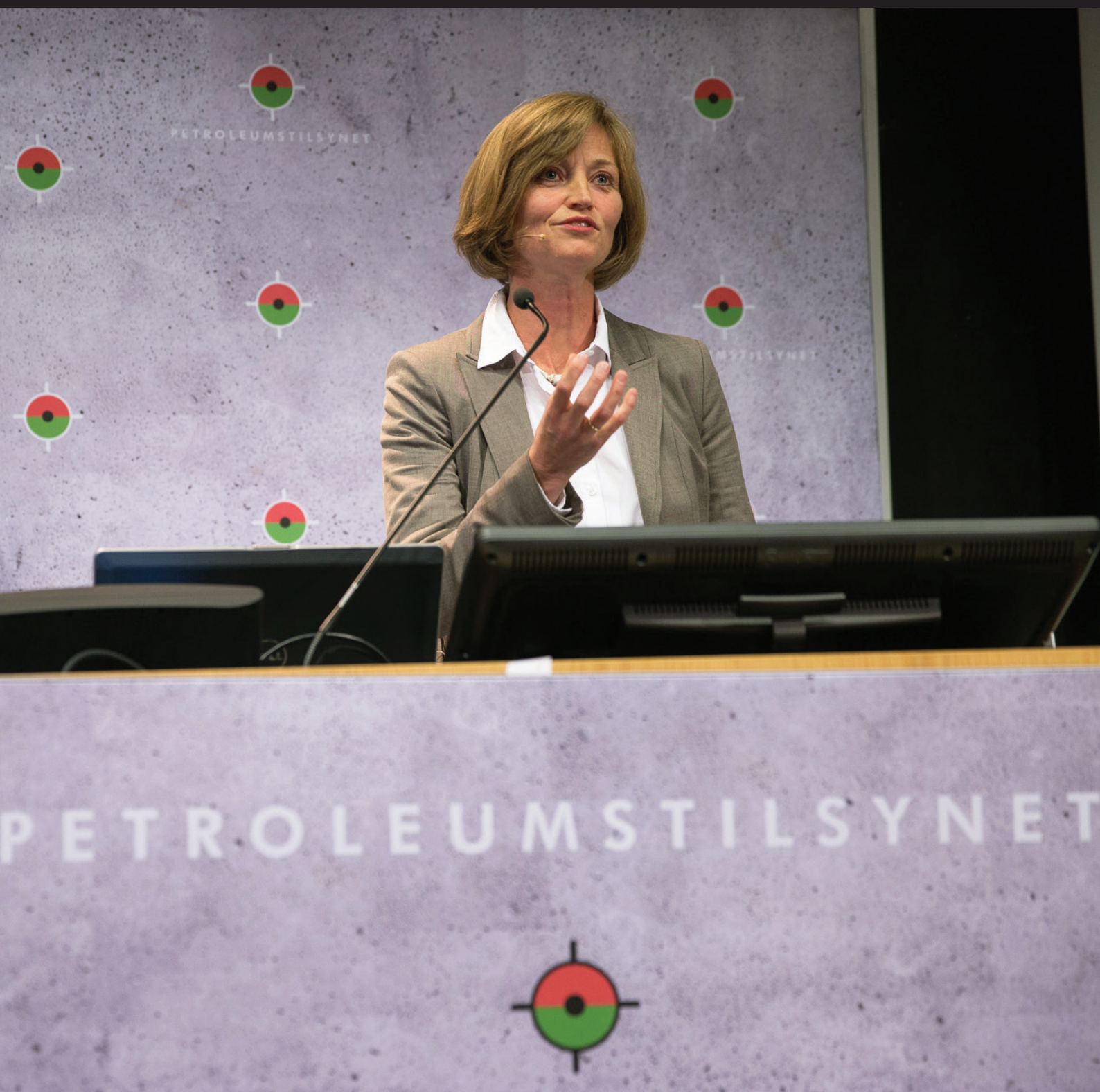




ÅRSBERETNING

2013



FORORD

Denne publikasjonen er faktadelen av vår årsberetning for 2013. Den bør ses i sammenheng med publikasjonen "Sikkerhet – status og signaler 2013-2014", som oppsummerer hva vi har vært særlig opptatt av i året som gikk, og som gir signaler om hva vi ser som de største utfordringene framover.

Faktadelen formidler informasjon om resultater fra og faktiske forhold omkring vår virksomhet i 2013. Dette omfatter hvilke prioriteringer vi har lagt til grunn for vår tilsynsvirksomhet og øvrig arbeid.

Den årlige rapporten "Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet", som foreligger som en fullstendig rapport og i en sammendragsversjon, gir en omfattende oversikt over hendelser, ulykker og skader i 2013. Formålet med rapporten er å gi en oversikt over det samlede risikobildet i virksomheten og utviklingen av dette.

Vi håper disse publikasjonene sett i sammenheng gir et godt samlet bilde av de sikkerhetsmessige utfordringene i petroleumsvirksomheten i Norge, hvilket ansvar som hviler på aktørene i virksomheten, og hvordan vi som tilsynsmyndighet følger opp hvordan industrien ivaretar dette ansvaret.

INNHold

	Forord	2
1.	Tilsyn med sikkerheten i petroleumsvirksomheten	4
1.1	Samlet vurdering av resultater i 2013	4
1.2	Utvikling av ulykker og skader	5
1.2.1	Risikobildet på innretninger til havs	5
1.2.2	Risikobildet på landanleggene	6
1.3	Uavhengig vurdering av tilsynsstrategi og regelverk	7
1.4	Hovedprioriteringene i 2013 – erfaringer og resultater	7
1.4.1	Barrierer	7
1.4.2	Ledelse og storulykkesrisiko	9
1.4.3	Forebygging av akutte utslipp	9
1.4.4	Risikoutsatte grupper	10
1.5	Andre resultater fra tilsynet	11
1.5.1	Gransking av hendelser	11
1.5.2	Aktørbildet	11
1.5.3	Samsvarsuttalelse (SUT)	11
1.6	Utvikling av regelverket	12
2.	Samarbeid nasjonalt og internasjonalt	12
2.1	Sikkerhetsforum	13
2.2	Internasjonalt	14
2.2.1	International Regulators' Forum (IRF)	15
2.2.2	International Committee on Regulatory Research and Development (ICRARD)	15
2.2.3	North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF)	15
2.2.4	Myndighets samarbeid om Arktis	15
2.2.5	European Diving Technology Committee (EDTC)	15
2.2.6	Offshore Mechanical Handling Equipment Committee (OMHEC)	16
2.2.7	Bilateralt samarbeid med Russland	16
2.2.8	Bistandsarbeid	16
3.	Samfunnskontakt og informasjon	17
3.1	Vår informasjonspolitikk	17
3.2	Mediehåndtering	17
3.3	Internett	17
3.4	Elektronisk kommunikasjon	18
3.5	Kunnskapsoverføring	18
4.	Organisasjon	18
4.1	Bemanning	18
4.2	Hovedledelsen	18
4.3	Tilsyn	18
4.4	Fag	18
4.5	Juss og rammevilkår	19
4.6	Drift og utvikling	19
5.	Økonomiske nøkkeltall	20

1. TILSYN MED SIKKERHETEN I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Begrepet "tilsyn" omfatter alle aktiviteter vi gjennomfører for å

- danne oss et bilde av sikkerhets-tilstanden hos én eller flere av aktørene i petroleumsvirksomheten,
- se til at aktørene gjennomfører aktiviteten i tråd med krav i regelverk og/eller egne krav,
- behandle søknader om samtykke, samsvarssuttalelse (SUT) og selskapenes utbyggingsplaner (PUD/PAD),
- vurdere om iverksatte kompenserende tiltak er tilstrekkelige for å kunne operere forsvarlig,
- granske forhold omkring en alvorlig, uønsket hendelse,
- påvirke aktørene med sikte på å redusere risikoen for storulykker, uønskede hendelser, personskader og arbeidsrelaterte sykdommer,
- gjennomføre tilsyn etter lov om allmenngjøring av tariffavtaler.

I vår årlige aktivitetsplanlegging legger vi til grunn en rekke faktorer som avspeiler den virkeligheten vi utøver vår myndighetsrolle i, og de krav og forventninger som stilles til oss gjennom Arbeids- og sosialdepartementet.

For å oppnå en best mulig utnyttelse av våre ressurser for å nå de målene som blir satt, fastsetter vi for hvert år et antall hovedprioriteringer som vi legger til grunn for tilsynsvirksomheten. For 2013 fastsatte vi hovedprioriteringer knyttet til:

- Barrierer
- Ledelse og storulykkesrisiko
- Ytre miljø
- Risikoutsatte grupper

Dette er områder som vi gir prioritet foran annen innsats. Det betyr at de planene som ble lagt for tilsyn innenfor disse områdene, i all hovedsak er gjennomført. De fire hovedprioriteringene er likeverdige. Rekkefølgen er med andre ord ikke uttrykk for graden av viktighet i prioriteringen.

I tillegg til aktiviteter knyttet til hovedprioriteringene kommer en rekke andre aktiviteter som er av betydning for sikkerheten. Disse kan være avgrenset til et bestemt selskap, en bestemt type aktivitet eller lignende. Aktivitetene omfatter både revisjoner og andre oppgaver som behandling av søknader,

håndtering av hendelser og statusmøter med selskapene.

Nedenfor følger en oppsummering av utfordringene, aktiviteter vi har gjennomført og hva vi har oppnådd innenfor de forskjellige hovedprioriteringene i tilsynet.

1.1 Samlet vurdering av resultater i 2013

I all hovedsak gjennomførte vi i 2013 de planene som ble lagt for året, med utgangspunkt blant annet i hovedprioriteringene for tilsynet og bestillinger gitt av Arbeidsdepartementet (nå Arbeids- og sosialdepartementet.)

Ansvarliggjøring av aktørene er ledetråden for hele vår innsats for å bidra til at næringen utvikler og opprettholder et høyt sikkerhetsnivå. I tilsynet stiller vi spørsmål ved - og bidrar dermed til forbedringer i - den delen av selskapenes styringssystem som skal sørge for at de selv er i stand til å sikre at virksomheten til enhver tid er forsvarlig og i samsvar med regelverket.

Sikkerhetsnivået i norsk petroleumsvirksomhet er i utgangspunktet høyt. Men det er ikke slik at nivået opprettholdes av seg selv når det en gang er oppnådd. Det kreves en kontinuerlig innsats for å hindre at sikkerhetsnivået ikke forvitrer over tid. At risikonivået på enkelte områder, målt gjennom arbeidet med den årlige rapporten 'Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet' (RNNP), ikke viser forbedring i 2013 i forhold til foregående år, er derfor ikke i motstrid med hvordan vi vurderer vår måloppnåelse.

Det finnes ingen kjent metode for kvantitativ måling av effekten av vår samlede myndighetsutøvelse. Likevel foreligger det flere indikatorer som peker i retning av at tilsynet har god effekt. Internasjonalt har hendelser som for eksempel Macondo-ulykken i Mexicogulften i 2010, ført til at flere offentlige oppnevnte granskingsgrupper peker på nordsjølandene og Norge som foregangsområde både med hensyn til sikkerhetsnivået og modeller for statlig tilsyn med virksomheten. anbefalinger fra granskingsgruppene underbygger aktualiteten og hensiktsmessigheten av våre hovedprioriteringer for tilsynet i 2013, og som vi i store trekk viderefører i 2014.

Vi ser at det internasjonale samarbeidet vi deltar i, særlig i et langsiktig perspektiv bidrar til gode sikkerhetsmessige resultater. Mekanismen her er at de forskjellige lands myndigheter gjennom utvesling av erfaringer og drøfting av regelverkskrav og metoder for myndighetsutøvelsen framstår med klare likhet-

strekke overfor en næring som er internasjonal av natur. En slik likhet i myndighetsutøvelsen gir også næringen bedre forutsigbarhet når det gjelder å tilfredsstille myndighetenes krav. I 2013 har de viktigste arenaene for internasjonalt samarbeid fortsatt vært International Regulators' Forum (IRF) og North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF). Det internasjonale samarbeidet er nærmere omtalt i kapittel 2.2.

Vi har også i 2013 brukt ressurser på å videreutvikle og drive vårt nettsted på en aktiv og tidsriktig måte. Vi anser at åpenheten i form av offentliggjøring av tilsynsrapporter, vedtak og lignende, og den informasjonsmengde som dermed blir stilt til rådighet, bidrar til forståelsen av risikoforhold og utfordringer i virksomheten.

1.2 Utvikling av ulykker og skader

Det inntraff i 2013 ingen dødsulykker innenfor vårt myndighetsområde til havs og på land. De siste ti årene har tre mennesker mistet livet i arbeidsulykker, siste gang i 2009. Det er et ufravikelig mål at det ikke skal skje dødsulykker i petroleumsvirksomheten.

Nedenfor gis en kortfattet sammenfatning av de viktigste utviklingstrekkene for ulykker og skader i 2013. For en mer utdypende framstilling av risikobildet vises til den årlige rapporten "Risikonivået i norsk petroleumsvirksomhet" (RNNP), som utgis samtidig med denne årsberetningen.

1.2.1 Risikobildet på innretninger til havs

Tall fra RNNP som reflekterer selskapenes styring av bidragsyttere til risiko (totalindikatoren) for tap av liv som følge av storulykke, var på sitt laveste nivå i 2013. Trenden for totalindikatoren, beregnet som tre-års rullerende gjennomsnitt, har de siste 4-5 årene flatet ut på et nivå som ligger lavere enn foregående periode. Dette gjelder både for produksjonsinnretninger og flyttbare innretninger.

Antallet hydrokarbonlekkasjer i 2013 var noe større enn i 2012. Imidlertid var bare én av de ni lekkasjene i kategorien 1-10 kg/s. Dette medfører at risikobidraget fra hydrokarbonlekkasjer i 2013 likevel var et av de laveste som er registrert i perioden siden disse vurderingene startet i 1996.

Ingen av lekkasjene i 2013 ble antent. Det har ikke vært tilfeller av antent hydrokarbon-lekkasje fra prosessanleggene siden 1992, bortsett fra enkelte mindre lekkasjer som er vurdert til ikke å ha potensial for å kunne føre til storulykker.

Antall alvorlige personskader i virksomheten til havs

holdt seg noenlunde stabilt på 24 i 2013 mot 23 i 2012. På grunn av en økning i antall arbeidstimer, er frekvensen av alvorlige personskader likevel redusert fra 0,51 til 0,48 per million arbeidstimer. Dette er statistisk signifikant lavere enn i den foregående tiårsperioden, og betyr derfor at positive trenden fra de siste årene fortsetter.

Skadefrekvensen for entreprenøransatte på produksjonsinnretninger, som tradisjonelt har vært høyere enn for operatøransatte, viste nedgang i 2013. Dermed forsetter den positive trenden vi har sett de siste årene. Skadefrekvensen for entreprenøransatte i 2013 var 0,32 per million arbeidstimer, og dermed for første gang lavere enn skadefrekvensen for operatøransatte,

På flyttbare innretninger så vi i 2013 en liten økning i frekvensen av alvorlig personskade, etter en reduksjon i 2012. Frekvensen av alvorlig personskade i 2013 var omtrent lik gjennomsnittet for de siste fem årene.

I 2013 ble det registrert 13 brønnkontrollhendelser. Dette er en nedgang fra fjoråret, da det inntraff 16 brønnhendelser. Det er spesielt brønnkontrollhendelser knyttet til boring av produksjonsbrønner som går ned. For letebrønner holder nivået av brønnkontrollhendelser seg fremdeles høyt i et tiårs perspektiv. Selv om antall brønnhendelser var høyere en del år tilbake, er det likevel ønskelig at antallet slike hendelser fortsetter å minke. Vi følger derfor hendelsene nøye opp, spesielt med sikte på bakenforliggende årsaker knyttet til ledelse og styring, erfaringsoverføring, læring av lignende hendelser, samt sikkerhetskultur.

Antall tilfeller av skip på kollisjonskurs ble ytterligere redusert i 2013. Hovedårsaken til den positive utviklingen må tilskrives effekten av kontrollen av havområder rundt innretningene fra trafikkentralene.

Det inntraff i 2013 tre kollisjoner mellom innretning og forsyningsfartøy, alle med små konsekvenser. De siste ti årene har antallet kollisjoner vært noenlunde stabilt med to til tre per år.

Det inntraff ti hendelser knyttet til konstruksjoner og maritime systemer i 2013, mot tolv året før. Antall slike hendelser har de tre siste årene vært på et relativt sett høyt nivå, noe som gir grunn til bekymring. Dette nivået er tydelig brudd med den gode utviklingen fra 2004 til 2010. Ingen av hendelsene i 2013 ble imidlertid kategorisert som alvorlige.

I 2013 gjennomførte vi en kvalitativ studie for å få

innsikt i årsaker til og mulige tiltak for å redusere risiko for konstruksjonshendelser og maritime hendelser på norsk sokkel. På bakgrunn av faglitteratur, gransking-rapporter, og intervjuer og en spørreskjemaundersøkelse blant selskapenes egne fageksperter, identifiserte vi fire utfordringer. Disse er knyttet til at næringen bør øke kvalitet og mengde av granskinger av disse typene hendelser, samt forbedre informasjonsutvekslingen mellom aktører og mellom ulike faser i en innretnings livssyklus. Videre er det behov for styrket kunnskap og praksis knyttet til maritime systemer, og behov for et mer systematisk sikkerhetsarbeid og forebygging av storulykker knyttet til både konstruksjonshendelser og maritime hendelser.

I 2013 ble det for syvende gang gjennomført en omfattende spørreskjemaundersøkelse blant de som jobber på norsk sokkel. Generelt viser resultatene at det er bedring på mange områder knyttet til HMS-klimaet. Samtidig ser vi imidlertid at det er de samme områdene som ved tidligere undersøkelser som fortsatt er utfordrende. Disse er blant annet knyttet til mengden prosedyrer og rutiner, mangelfullt vedlikehold og utfordringer i forbindelse med at ikke alle snakker samme språk.

Det fysiske, kjemiske og ergonomiske arbeidsmiljøet ser ikke ut til å ha endret seg i særlig grad sammenlignet med den forrige undersøkelsen i 2011. Der det er signifikante endringer, er det imidlertid til det bedre.

Den positive trenden for støyindikatoren fra de siste årene fortsatte ikke i 2013. Bare to av elleve stillingskategorier viser en forbedring. Vi forventer at industriprosjektet for støyreduksjon i petroleumsvirksomheten som ble startet i 2011, over tid vil kunne føre til en forbedring av støyindikatoren.

Videre viser tall fra RNNP at næringen fremdeles har utfordringer knyttet til styring av sikkerhetskritiske barrierer. For enkelte sentrale barrierer knyttet til hydrokarbonførende systemer ligger feilraten over forventet verdi for industrien under ett. For barrierestyring på innretningsnivå viser resultatene at enkelte innretninger fremdeles ligger betydelig over forventet nivå med hensyn til feilrate. Dette kan bety at enkelte innretninger opererer med en lavere tilgjengelighet for enkelte sikkerhetskritiske barrierer enn det som er forutsatt.

Når det gjelder arbeidsmiljørisiko vises til omtale av resultater for vår hovedprioritering "Risikoutsatte grupper" i avsnitt 1.4.4 i denne beretningen.

1.2.2 Risikobildet på landanleggene

Risikopåvirkende faktorer på landanleggene har tydelige likhetstrekk med tilsvarende risikopåvirkende faktorer på sokkelen, men kan også være annerledes. I RNNP-arbeidet er det søkt å tilpasse indikatorene slik at

de best mulig reflekterer risikobildet på landanleggene.

Et forhold som er spesielt for landanlegg, er muligheten for at tredje person, det vil si personer som bor eller oppholder seg i nærheten, kan bli eksponert for ulykkeshendelser.

Det inntraff ingen dødsulykker på landanleggene i 2013. Den siste dødsulykken inntraff i 2005.

Det ble i 2013 rapportert 13 alvorlige personskader som oppfylder kriteriene for alvorlig personskade, mot sju i 2012 og tre i 2011. Antall utførte arbeidstimer var noenlunde uforandret, slik at skadefrekvensen dermed økte fra 0,63 til 1,21 per million arbeidstimer. Skadefrekvensen på landanleggene var dermed mer enn dobbelt så høy som i petroleumsvirksomheten til havs, og gir grunn til bekymring.

Det inntraff 12 hydrokarbonlekkasjer i 2013, mot fem i 2012. Dersom en normaliserer antall lekkasjer på antall arbeidstimer så viser nivået i 2013 en statistisk signifikant økning i forhold til gjennomsnittet i perioden 2006 – 2012. Én av lekkasjene i 2013 ble antent.

I tillegg til den antente lekkasjen, inntraff én annen brann. Denne ble vurdert å være i kategorien "liten". Videre inntraff ett tilfelle av giftig utslipp, 25 hendelser med fallende gjenstander, samt tre kjøretøyulykker som førte til personskade. Disse tallene viser forholdsvis små endringer i forhold til de foregående årene.

I 2013 ble det for fjerde gang gjennomført en spørreskjemaundersøkelse blant de som jobber på landanleggene innenfor vårt forvaltningsområde. Resultatene gir et overordnet bilde av de ansattes vurdering av sikkerhet og arbeidsmiljø på sin egen arbeidsplass.

Jevnt over opplever de ansatte HMS-klimaet ved landanleggene å være relativt bra. Samtidig ser vi at flere områder har hatt en signifikant negativ endring fra den forrige undersøkelsen i 2011. I tillegg ser vi at de områdene som fikk mest negativ vurdering i 2011, fortsatt er utfordrende. Dette gjelder problemstillinger knyttet til ulike prosedyrer og rutiner, styrende dokumenter og språkutfordringer.

Det fysiske, kjemiske og ergonomiske arbeidsmiljøet oppleves som relativt bra, og har holdt seg stabilt sammenlignet med den forrige undersøkelsen.

Indikatoren for støyeksponering beregnes på grunnlag av støynivå og oppholdstider i de mest støyende områdene samt bidrag fra støyende arbeidsoperasjoner. Indikatoren viser at flere personellgrupper innenfor aktivitetsområdene prosess og vedlikehold har støyek-

sponering som overstiger grenseverdien på 85 dBA.

Det ble i 2013 rapportert syv nye eller forverrede tilfeller av hørselsreduksjon mot tolv i 2012. Det ble rapportert to tilfeller av øresus i 2013, det samme som i 2012. Tallene er betydelig lavere enn tilsvarende på innretningene til havs. Forskjellen kan trolig tilskrives gjennomgående lavere støyeksponering, fordi det på landanleggene er større muligheter for å spre og isolere støyende utstyr enn på innretninger til havs. Andre forhold som kan spille inn er ulike rapporteringsrutiner og at en del meldinger fra entreprenøransatte blir meldt til Arbeidstilsynet i stedet for til Petroleumsstilsynet uten at dette fanges opp.

1.3 Uavhengig vurdering av tilsynsstrategi og regelverk

Arbeidsdepartementet oppnevnte høsten 2012 en ekspertgruppe for å foreta en gjennomgang av tilsynsstrategi og HMS-regelverk i norsk petroleumsvirksomhet. Gruppen, som ble ledet av professor Ole Andreas Engen, avla sin rapport til departementet i august 2013.

Ekspertgruppens mandat omfattet disse spørsmålsstillingene:

- Innebærer utviklingstrekk innenfor petroleumsvirksomheten (økt internasjonalisering, flere og mindre aktører på norsk sokkel, press på lønnsomhet og mulig press på partssamarbeidet) at utfordringene i næringen er endret på en slik måte at det tilsier tilpasninger også i myndighetenes oppfølging?
- Er tilsynets virkemidler hensiktsmessige og tilstrekkelige, og brukes de på en måte som gir autoritet og resultater i form av bedre HMS-arbeid i næringen?
- Er tilsynsrollen i petroleumsvirksomheten tilstrekkelig klar i forhold til for eksempel en faglig premissgiverrolle?
- Dersom næringen i større grad utfordrer tilsynsmyndighetenes anvisninger av hvordan det funksjonsrettede regelverket skal oppfylles, vil det være nyttig, evt. riktig å tenke tydeligere/mer detaljert regulering på noen eller flere områder? Evt. hvordan og på hvilke områder kan det være hensiktsmessig med endret innretning på regelverket, og hvilke konsekvenser kan slike endringer få?
- Hvilken rolle og status har industristandarder i dagens regelverkregime? Er standardenes betydning hensiktsmessig?

I sin rapport gir ekspertgruppens uttrykk for at det er et godt grunnlag for å hevde at det norske reguleringsregimet fungerer bra, men at det også er grunnlag for å komme med anbefalinger om hvordan

regimet kan videreutvikles og forbedres. De overordnede anbefalingene fra ekspertgruppen er:

- Det norske regimet har vist seg å være robust over lang tid og overfor betydelige teknologiske og strukturelle endringer. Det er i hovedtrekk velfungerende og bør videreføres. Det er derfor viktig å vurdere helhet, sammenheng og avhengighet i regimet dersom en ønsker å gjøre endringer. Treparts-samarbeidet er en viktig bærebjelke og dette må vedlikeholdes.
- Det er behov for tydeligere prioritering og bruk av virkemidler. En bør videreføre en tilsynsstrategi som er risiko- og systembasert og med et regelverk som i hovedsak er funksjonsrettet, og knyttet opp til industristandarder. Det bør vurderes å innføre en praksis for eksplisitt å sammenligne kostnader i forhold til antatt nytte ved innføring av nye forskrifter og enkeltvedtak.
- Myndighetene bør forbedre styring av storulykkes risiko ved å justere regelverket slik at industriens implementering av risikoakseptkriterier, risikoanalyser og risikoreduksjonsprosesser vektlegges i betydelig større grad.

Vi har i vår høringskommentar til departementet meddelt at vi har tatt rapporten til etterretning slik den foreligger, samtidig som vi har startet et arbeid med å vurdere forhold som rapporten tar opp i lys av hvordan sikkerhetsregimet i petroleumsvirksomheten kan forbedres, og hvordan rapportens konklusjoner og anbefalinger kan bidra til at vi kan følge opp næringen på en forbedret måte.

1.4 Hovedprioriteringene i 2013 – erfaringer og resultater

1.4.1 Barrierer

Gjennom tilsyn, granskinger og kartlegging av risikonivå i petroleumsvirksomheten, ble det i 2013 avdekket relativt store forskjeller mellom aktørene med tanke på forståelse av forskriftenes krav til barrierestyring - og derfor også etterlevelsen av disse kravene. Vi ser at de fleste selskapene fremdeles har utfordringer knyttet til barrierer. Vi registrerer imidlertid at vårt arbeid knyttet til barrierestyring har medvirket til positive prosesser og initiativer i næringen.

Virksomheten til havs

Tilsyn, granskinger av hendelser og kartlegging av risikonivå i forbindelse med RNNP-arbeidet har avdekket relativt store forskjeller mellom aktørene med hensyn til forståelsen - og derfor også etterlevelsen - av regelverkene til barrierestyring. Som en konsekvens av dette

har vi påvist flere avvik av sikkerhetsmessig betydning, som vi har fulgt opp gjennom tilsyn i 2013. Oppfølgingen har synliggjort et behov for å gjøre forskriftskravene knyttet til barrierestyring lettere tilgjengelig, samt for å orientere næringen om sammenheng mellom forskriftskrav, veiledninger og relevante standarder.

Vi registrerer imidlertid også at våre aktiviteter relatert til barrierestyring har resultert i positive prosesser og initiativ generelt i næringen. Statoil, som den største aktøren på norsk sokkel, framstår som eksempel på en aktør som har iverksatt gode forbedringsprosesser på dette området. Selskapet er kommet langt i arbeidet med å utvikle anleggsspesifikke sikkerhetsstrategier og ytelseskrav. Arbeidet til Statoil vil ventelig få betydning for hele næringen.

Vi har observert at operatørselskap med lang driftserfaring har bedre dokumentasjon av sin barrierestyring. Selskaper som har hatt driftsansvar mindre enn fem år har gjennomgående en mindre dokumentert barrierestyring enn de mer erfarne operatørene. Tilsynet har videre vist at alle operatørene har et forbedringspotensial med hensyn til barrierestyring ved overlevering av nye innretninger fra prosjekt til drift.

Landanleggene

For landanleggene har i 2013 barrierestyring og trykkavlastningssystemets ytelse vært sentrale oppfølgingspunkter etter tilsyn som vi gjennomførte i 2012, spesielt for Statoils LNG-anlegg i Hammerfest. Tilsynet i 2013 viste forbedring på flere områder. Selskapet har nå mer oppmerksomhet og større innsats for å få løst de utfordringer anlegget har med hensyn til barrierestyring, men synes å ha enkelte utfordringer med fremdriften på flere av de tiltakene som er satt i gang. Samlet sett viser erfaringene fra årets aktivitet at tilsynet i 2012 hadde god effekt.

De fleste landanleggene har utviklet dokumenter som beskriver lokale ytelseskrav til barrierer og disse bidrar til økt kunnskap om barrierenes rolle og funksjon.

Flyttbare innretninger

Vi har registrert at også rederinæringen er kommet langt med hensyn til å påvirke rederiene i prosessen med å utvikle ytelseskrav og strategier for barrierer. I 2013 har vi for flyttbare enheter fortsatt rettet oppmerksomhet mot denne hovedprioriteringen ved vår behandling av søknader om samsvarsuttalelse (SUT).

Vi ser at de fleste riggeiere fremdeles har utfordringer på dette området, men vi registrerer også at våre aktiviteter relatert til barrierestyring har resultert i positive prosesser i næringen. Vår oppfatning er at det jobbes minst like bra med dette temaet blant riggeierne som det gjøres i andre deler av næringen.

Vi har også merket oss som positivt at Norges Rederi-

forbund har initiert aktiviteter for å utarbeide felles tilnærminger til emnet.

Entreprenørselskapenes rolle

Entreprenørselskapene er sentrale aktører i petroleumsvirksomheten. De har betydelig påvirkning på barrierenes kvalitet og er derfor viktige bidragsyttere til risikoreduksjon. Entreprenørselskapene deltar gjennom alle faser av petroleumsvirksomheten og utgjør en stadig større del av det samlede aktørbildet. De utfører en rekke sikkerhetskritiske oppgaver på barrierer, og står for stadig mer av det samlede arbeidet i virksomheten til havs og på land.

En studie av hydrokarbonlekkasjer som ble gjennomført som en del av RNNP-arbeidet, peker på sentrale risikoforhold hvor entreprenørene har et viktig ansvar. En tilsvarende studie er også gjort for brønnkontrollhendelser.

Disse utfordringene er tatt opp i møter med næringen, hvor det ble etterlyst felles arenaer for å dele kunnskap og erfaringer og for å samarbeide om videre risikoreduksjon.

Ptil tok som følge av dette saken opp overfor partene i Sikkerhetsforum. Næringen har tatt tak i utfordringen og har etablert to fagfora for entreprenørbransjen - ett for brønnhendelser og ett for hydrokarbonlekkasjer. Sikkerhetsforum blir holdt oppdatert om utviklingen på disse områdene og om ulike initiativer i regi av næringen og vil følge opp hvilke tiltak disse foraene iverksetter i 2014.

Etableringen av disse fagforumene er et viktig tiltak for å få til bedre samarbeid mellom aktørene, samtidig som de understreker entreprenørenes ansvar og rolle i håndteringen av storulykkerisiko på norsk sokkel.

Barrierenotatet

Barrierestyring handler om mer enn valg av tekniske og operasjonelle løsninger i en planleggings- eller designfase. Det er like viktig å sikre at barrierene ivaretar sine tiltenkte egenskaper over tid, og at selskapene hele tiden opererer sine anlegg i samsvar med forutsetninger og bruksbetingelser.

Vi har på denne bakgrunn gjennom flere aktiviteter vært pådriver for å få utviklet en mer helhetlig barrierestyring i petroleumsvirksomheten. I den sammenhengen utarbeidet vi notatet Prinsipper for barrierestyring i petroleumsvirksomheten ("Barrierenotatet").

Barrierenotatet setter kravene i forskriftene og veiledningstekster i sammenheng med innholdet i relevante standarder. Den kunnskapen og de erfaringene som er nedfelt i dette notatet utgjør et viktig grunnlag for vårt tilsyn og næringens egen oppfølging av barrierestyring.

Barrierenotatet har blitt videreutviklet i 2013, blant

annet gjennom to studier som beskriver hvilken funksjon og rolle beredskap og vedlikehold har i barrierestyringen, og som er innarbeidet i en ny versjon av notatet. Barrierenotatet er nå også oversatt til engelsk, blant annet på grunn av interesse fra andre lands myndigheter.

Det er i 2013 også gjort et arbeid med å definere operasjonelle og organisatoriske barriereelementer. Resultatet av dette arbeidet vil bli innarbeidet i barrierenotatet i 2014.

1.4.2 Ledelse og storulykkesrisiko

Vår oppmerksomhet knyttet til ledelse og storulykkesrisiko ble i 2013 først og fremst rettet mot boreentreprenørene; hvordan selskapene tilpasser aktivitetene i samsvar med knapphet på kritiske ressurser, og selskapenes egen oppfølging og oversikt over egen virksomhet. Vårt inntrykk er at selskapene i større grad enn før vektlegger hvordan ledere påvirker risiko nedover i organisasjonen. Dette aspektet ved ledelse kan ikke understrekes nok. Vi registrerer for øvrig at næringen satser mer på å forbedre planlegging og effektivitet som følge av lavere lønnsomhet og høye kostnader.

Ledelsen har en sentral rolle med hensyn til storulykkesrisiko. Initiativ og beslutninger ledelsen står bak, definerer og påvirker betingelser som har betydning for storulykkesrisiko. Vi har hatt en langsiktig fokusering på ledelsens ansvar for å ha kontroll med risikoen for storulykke.

Aktivitetsnivået i petroleumsnæringen har de siste årene vært stigende. Dette har medført at det fra ulike hold har vært hevdet at knapphet på ressurser og kompetanse kan føre til et redusert sikkerhetsnivå.

Blant annet på dette grunnlaget har vi derfor i 2013 særskilt fulgt opp boreentreprenørene med hensyn til hvordan selskapene tilpasser sine aktiviteter i samsvar med knapphet på kritiske ressurser, samt selskapenes egen oppfølging og oversikt over egen virksomhet.

I vår oppfølging med ledelse og styring av kompetanse har vi sett at kompetanseutfordringene varierer. Selskapene uttaler selv at de har kontroll på tilgangen til kompetanse, selv om noen faggrupper er mer utsatt enn andre, eksempelvis innenfor undervannsanlegg. En gjennomgang av resultater fra RNNP-arbeidet, som omhandler kompetanse hos den enkelte arbeidstaker, viser en svak positiv trend med hensyn til arbeidstakerens vurdering av egen kompetanse.

Vår oppmerksomhet mot risikostyring, barrierestyring og rettighetshavers arbeid gjenspeiler områder hvor selskaper utvikler transparens i prosesser og strukturer som et ledd i å redusere storulykkesrisiko. Dette fører til

bedre innsyn både internt og eksternt, noe som igjen medfører ytterligere forbedringstiltak. I vår oppfølging av flyttbare boreinnretninger registrerer vi at ledelsen i selskapene selv uttrykker at de er innforstått med sitt fulle og hele ansvar for å ivareta forutsetningene som ligger til grunn for ordningen med samsvarsuttalelse (SUT).

Konkrete effekter av denne typen tilsyn er at vi bidrar til å avdekke områder og temaer med forbedringspotensial på de enkelte innretningene som selskapene selv ikke har fanget opp i like stor grad. Tilbakemeldingene tilsier at selskapene og arbeidstakerne ser det som et nyttig supplement til egne tilsynsaktiviteter offshore, og at det bidrar til både kunnskapsheving og økt oppmerksomhet på de temaene som adresseres i tilsynet.

1.4.3 Forebygging av akutte utslipp

En viktig del av arbeidet i 2013 på området forebygging av akutte utslipp var knyttet til kunnskapsutvikling og forebygging. Dette inkluderer økt oppmerksomhet på blant annet metodeutvikling for risikovurdering, læring av hendelser, kunnskapsutvikling innen havbunnsanlegg og økt fokus på brønnsikkerhet og robuste brønner. I løpet av året ble det organisert flere industriseminarer om ytre miljø, og en rekke aktørspesifikke tilsyn ble gjennomført. Denne hovedprioritering videreføres ikke til 2014, men innarbeides i de øvrige hovedprioriteringene.

Vår rolle i arbeidet med å beskytte natur og miljø mot skader er først og fremst rettet mot den preventive siden – det vil si ved å føre tilsyn med at næringen arbeider målrettet med å forebygge ulykker som kan medføre akutte utslipp.

Vi har fulgt opp næringens innsats, blant annet ved å påvirke aktørene til proaktiv og systematisk læring fra storulykker og andre hendelser som har - eller kunne ha - medført akutt forurensning.

Et sentralt punkt har vært å påvirke næringen til å få nødvendig oversikt og kontroll over de viktigste bidragsyterne til risiko for akutte utslipp i sin virksomhet, og se til at det enkelte selskap iverksetter forebyggende tiltak som står i forhold til mulige konsekvenser av akutt forurensning.

Vi har også lagt stor vekt på kunnskapsutvikling på området havbunnsanlegg. Videre har vårt arbeid rettet oppmerksomhet mot brønnsikkerhet og robuste brønner.

Vi har i likhet med de siste årene, også i 2013 gjennomført en rekke aktørspesifikke tilsynsaktiviteter knyttet hovedprioriteringen ytre miljø. Vi har også organisert flere industriseminarer, hvor formidling av resultater

og erfaringsoverføring har stått sentralt.

Vi anser at vi har oppnådd gode resultater i det mangeårige arbeidet med ytre miljø som en hovedprioritering. Fra 2014 vil området ikke videreføres som en særskilt hovedprioritering, men ivaretas som en integrert del av øvrige prioriteringer. Vi vil derfor også framover ha forebygging av skade på ytre miljø høyt på vår agenda.

1.4.4 Risikoutsatte grupper

I 2013 var en stor del av vårt arbeid knyttet til risikoutsatte grupper rettet mot grupper innenfor boring og brønn, med hovedvekt på flyttbare innretninger. Arbeidet avdekket en rekke svakheter, blant annet ved enkelte selskapers kjennskap til arbeidsmiljørisiko og hvordan operatørselskapene involverer seg i entreprenørene. Av arbeidsmiljøfaktorene var det støy som fikk størst oppmerksomhet og ble fulgt tettest opp i forbindelse med tilsyn og behandling av søknader om samtykker og samsvarsuttalelser (SUT). Våre tilsynsaktiviteter bidro til synliggjøring av innleide arbeidstakere som gruppe, og har gitt mer oppmerksomhet mot utfordringer i oppfølgingen av disse gruppene.

Mye av vårt arbeid i 2013 knyttet til risikoutsatte grupper var rettet mot grupper innenfor aktivitetsområdet boring og brønn, med hovedvekt på flyttbare innretninger.

Resultatene fra denne aktiviteten kan oppsummeres slik:

- Selskapene har begrenset kjennskap til faktisk arbeidsmiljørisiko og evnen til å framskaffe kvalifisert grunnlag for risikoreducerende tiltak er mangelfull. Det største forbedringspotensialet finner vi hos bore- og brønnserviceselskapene.
- Ansvarsforhold mellom de tre partene er ikke alltid godt og enhetlig forstått og samarbeidsevnen mellom partene er ikke tilstrekkelig til å sikre koordinert kartlegging, risikovurdering og prioritering av forbedringstiltak. Informasjon om risiko kommuniseres ikke aktivt mellom de involverte partene.
- Operatørselskapene har liten involvering i entreprenørselskapenes oppfølging av risikoutsatte grupper og er i liten grad kjent med arbeidsmiljørisiko på flyttbare innretninger.
- Operatørselskapenes vektlegging av produktivitetsmål i oppfølgingen av entreprenørene kan medføre tidspress med negative konsekvenser for arbeidsmiljø og sikkerhet.

Vi har også møtt en stor andel av aktørene i bore- og brønnsegmentet både hver for seg og samlet og har formidlet resultatene fra tilsynsaktivitetene, noe som vi vil fortsette å gjøre på strategiske arenaer i 2014. Selskapene har gjennom egenvurderinger og våre tilbakemeldinger erkjent svakhetene og har tatt

initiativ til forbedring.

ISO-fagene

Stillasarbeidere og andre personellgrupper som er involvert i fjerning av innretninger har vært omfattet av tilsynsaktiviteter rettet mot risikoutsatte grupper. Gjennom ulike tilsynsaktiviteter har vi sett på hvordan innleide arbeidstakere, særlig innenfor fagene isolasjon, stillas og overflatebehandling (ISO), følges opp som en del av det systematiske HMS-arbeidet.

Innleide arbeidstakere

Tilsynsaktivitetene har bidratt til en synliggjøring av innleide arbeidstakere som gruppe og satt søkelys på utfordringene i oppfølgingen av disse gruppene. Særlig har temaet rolle og ansvarsavklaring mellom operatør, innleiebedrift og utleiebedrift stått sentralt i oppfølgingen av disse gruppene.

Sammen med Arbeidstilsynet satte vi i gang et FOU-prosjekt (FAFO og Sintef) for å bidra til mer kunnskap om sikkerhet og arbeidsmiljø for innleide arbeidstakere i petroleumsnæringen og i relaterte næringer innenfor Arbeidstilsynets tilsynsområde.

Støy

Av arbeidsmiljøfaktorene er det støy som har hatt størst oppmerksomhet og blitt fulgt mest opp i tilsynsaktiviteter, samtykker og oppfølging av innretninger som innehar samsvarsuttalelse (SUT). Vi har deltatt som observatør i næringens støyprosjekt, som avsluttes i begynnelsen av 2014. Etter initiativ fra Ptil og Arbeidstilsynet gjennomførte Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) i 2013 en kunnskapsinnhenting om sammenheng mellom støy i arbeidslivet og utvikling av støyskader.

Kjemisk arbeidsmiljø

I 2013 gjennomførte vi en spørreundersøkelse for å framskaffe kunnskap om effekten av industriens forbedringsprosjekt innenfor kjemisk arbeidsmiljø i årene 2007 til 2012. Spørreundersøkelsen rettet seg mot selskapenes ledelse, men det ble rettet spørsmål til hovedverneombud og arbeidsmiljøutvalg på innretninger og landanlegg.

Det er samstemt tilbakemelding om at innsatsen på dette feltet er økt og at industrien har styrket sin kompetansebase. Imidlertid kan det se ut som at det er avdekket forhold med potensiell risiko som ikke er fulgt opp med kvalifisert kartlegging, risikovurdering og tiltak. Selskapene rapporterer om et etterslep. Vi har også merket oss at arbeidsmiljøutvalgene i begrenset grad har vært involvert og har kunnskaper om bransjeprojektet og oppfølging av dette på innretninger og anlegg.

Ny teknologi

Vi har med ulike tilnærminger og virkemidler medvirket til at ny teknologi for rensing av boreslam har blitt tatt i bruk. Denne teknologien ser ut til å gi betydelige

forbedringer når det gjelder støy og vibrasjoner, kjemisk eksponering og fysisk arbeidsbelastning. Dette representerer et etterlengtet framskritt for en stor gruppe arbeidstakere.

1.5 Andre resultater fra tilsynet

1.5.1 Gransking av hendelser

Vi har erfart at gransking er et godt virkemiddel for å innhente kunnskap om hva som utløser alvorlige hendelser og for å skape oppmerksomhet om utløsende mekanismer, både teknologiske, menneskelige og organisatoriske. Hensikten med granskinger er først og fremst å bidra til at tilsvarende hendelser ikke skjer igjen, samt å bidra til erfaringsspredning i næringen og derved understøtte selskapenes prosesser for læring.

En gransking krever betydelige tilsynsressurser. Våre kriterier for å beslutte å sette i gang gransking er knyttet til hendelsens alvorlighet med hensyn til skadeomfang eller skadepotensial, men også til mulighetene for å lære av hendelsen.

Vi har i 2013 gransket og iverksatt gransking av fire hendelser:

- Arbeidsulykke på Kårstø (mai)
- Gasslekkasje på Oseberg A (juni)
- Hendelse på dykkerfartøyet Skandi Arctic (juni)
- Løftehendelse på Statfjord C (september)

Granskningsrapportene er tilgjengelige på vårt nettsted.

1.5.2 Aktørbildet

Aktørbildet preges av Statoil som en stor nasjonal aktør, noen store internasjonale aktører og noen nye og mindre aktører. Dette mangfoldet av aktører kan representere muligheter for forbedring av sikkerhetsnivået, samtidig som det kan representere en utfordring. Mange av de nye operatørene og rettighetshaverne er forholdsvis små selskaper med begrenset kapasitet og kompetanse, og liten eller ingen erfaring med virksomhet på norsk sokkel. Så langt har de fleste av disse hatt aktiviteter i letefasen, men enkelte av disse selskapene er nå i ferd med å starte aktiviteter knyttet til utbygging og drift.

Antall selskaper som har operatørskap på sokkelen har de senere årene økt betydelig. Mens det i 2001 var 14 operatørselskaper, var det 43 ved utgangen av 2013. I tillegg er det 25 selskaper som kun har rolle som rettighetshavere.

Selv om operatørselskapet i en utvinningstillatelse har en overordnet rolle med hensyn til å sikre etterlevelse av regelverket, har også de øvrige rettighetshaverne ansvar og plikter etter loven. Blant annet for å understreke dette ansvaret, gjennomførte vi i 2013 tilsyn med Hess som den største rettighetshaveren for Valhallfeltet, hvor BP er operatør, og mot eierne i Gassled, hvor Gassco er operatør.

Hovedkonklusjonen fra disse tilsynsaktivitetene er at rettighetshaverne i mange tilfeller ikke eller i liten grad er klar over sitt ansvar og sine plikter. Vi planlegger ytterligere tilsyn med rettighetshavere i 2014.

Også i 2013 har vi fulgt opp nye operatører spesielt i forbindelse med deres første søknad om samtykke til leteboring og i forbindelse med innsending av plan for utbygging og drift (PUD).

1.5.3 Samsvarsuttalelse (SUT)

I 2013 ble det gitt to samsvarsuttalelser. Ved årsskiftet var det 52 flyttbare innretninger som innehar slik uttalelse.

Vi anser at ordningen med samsvarsuttalelse bidrar til å skape økt forutsigbarhet for næringen, økt regelverk-kunnskap og -forståelse og til å bevisstgjøre driftsentreprenørene om sitt ansvar. I enkelte tilfeller har vår ressursbruk ved behandling av søknadene imidlertid blitt unødig stor som følge av mangler i søknadsgrunnlaget. Dette fører til tidkrevende kommunikasjon mot søker og dermed økt tidsbruk hos oss. Dette har også som konsekvens at eierne påføres ekstra kostnader.

Særlig siden 2011 har vi imidlertid sett en klar forbedring i søknadsgrunnlaget fra søkere som har vært gjennom denne prosessen en eller flere ganger. Vår påminning til næringen om viktigheten av gode søknader har ført til at også førstegangssøkere nå leverer søknader av bedre kvalitet enn i SUT-ordningens tidlige år.

Ordningen er obligatorisk for følgende innretninger som er registrert i et nasjonalt skipsregister og som skal utføre petroleumsvirksomhet på norsk sokkel:

- Boreinnretninger
- Boliginnetninger
- Innretninger for produksjon, lagring og avskipning (FPSO).
- Brønnintervensjonsinnretninger

SUT har siden 2004 vært en av forutsetningene for at en flyttbar boreinnretning kunne utføre aktiviteter innenfor petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Utvidelsen trådte i kraft 1. januar 2007. Det er imidlertid besluttet at det ikke skal gis SUT for FPSOer når disse drives av operatørselskapet.

Samsvarsuttalelse (SUT)

SUT er en uttalelse fra Petroleumstilsynet om at en flyttbar innretnings tekniske tilstand, søkerens organisasjon og styringssystem er vurdert å være i samsvar med relevante krav i norsk sokkelregelverk.

En mer utdypende omtale av ordningen finnes på vårt nettsted.

1.6 Utvikling av regelverket

I 2013 ble forslag til endringer i HMS-forskriftene utarbeidet og sent på høring. Forslaget er utarbeidet i samarbeid med Miljødirektoratet og helsemyndighetene.

Fra enkelte avhøringsinstansene har vi mottatt omfattende uttalelser på noen av forslagene, blant annet om krav til avlastningsbrønner og enkelte endringsforslag i grensesnittet mellom maritim og petroleumsreguleringen. De endringsforslagene der det ikke ble mottatt vesentlige kommentarer trådte i kraft 1.1.2014. De mer omfattende høringskommentarene vil bli behandlet i løpet av våren 2014.

Høsten 2013 ferdigstilte vi et forskriftsarbeid knyttet til livbåter og evakueringsmidler. Utkastet er oversendt Arbeids- og sosialdepartementet for klarering av eksternt høring.

I forbindelse med høringene med arbeidet med HMS-forskriftene som trådte i kraft i 2010, ble det mottatt noen mer generelle høringskommentarer som ikke ble tatt endelig stilling til ved fastsettelsen. Etter at de nye forskriftene var trådt i kraft, ble arbeidet med å vurdere disse temaene igangsatt i dialog med partene. Resultatet fra dette arbeidet inngår som en del av en rapport der det foretas en bredere gjennomgang av behov for fremtidig regelverksarbeid.

Rapporten om fremtidig regulering ble oversendt departementet i 1. kvartal 2013 med sikte på nødvendige avklaringer med hensyn til nærmere skisserte enkeltforslag. Andre relevante temaer har vært gjenstand for nærmere diskusjoner i Regelverksforum. Vi har tatt opp og fått tilslutning for at disse temaene skal håndteres videre i Regelverksforum i 2014.

Regelverksforum

Regelverksforum er en viktig arena for informasjon og debatt i arbeidet med utvikling og vedlikehold av regelverk og rammesettende dokumenter i næringen. På denne arenaen drøftes planer for regelverksutvikling, erfaringer fra bruk av regelverket i tillegg til konkret samarbeid om regelverksarbeid og tilrettelegging for høringsprosesser. Det er gjennomført fem møter i Regelverksforum i 2013. Det er vår oppfatning at trepartssamarbeidet på denne arenaen fungerer godt og etter hensikten.

Standardiseringsarbeid

I veiledningen til de enkelte forskriftskravene gis det anbefalte løsninger ved blant annet å vise til industristandarder (anerkjente normer) som en måte å oppfylle forskriftskravene på. Velges en slik løsning, er forskriftskravet normalt å anse som oppfylt. Velges en annen løsning, må selskapet kunne dokumentere at den valgte løsningen oppfyller forskriftskravene.

I 2013 foretok vi en ny gjennomgang av de sentrale

standardene som vises til i petroleumsregelverket. Resultatet fra gjennomgangen inngikk i endringer i form av oppdaterte referanser i regelverket, som trådte i kraft ved årsskiftet.

For å få et best mulig grunnlag for hvilke standarder som bør refereres til i veiledningen, deltar vi som observatør både i nasjonal, europeisk og internasjonal standardisering.

Vi har også i 2013 prioritert å følge opp nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid som har betydning for risikonivået i petroleumsvirksomheten, herunder å følge opp deler av det arbeidet i ISO TC 67, Sub Committee (SC) 08 «Arctic Operations». I dette prosjektet har vi fokusert på oppfølging av arbeidsgruppene for beredskap og for arbeidsmiljø.

Ekspertgruppene i petroleumsstandardiseringen virker som speilkomiteer for arbeidet i CEN TC 12 og ISO TC 67, men utfører også selvstendig standardiseringsarbeid gjennom relevante Norsok-standardiseringsprosjekter. Vi deltar i ekspertgrupper på alle våre fagområder som er viktig for vårt rammesettende arbeid. Vi er også representert i sektorstyret for petroleumsstandardiseringen i Standard Norge.

Vår oppfølging av internasjonal standardisering ble redusert i forhold de foregående årene. Dette skyldes at samarbeidsproblemer mellom ISO og API når det gjelder eiendomsrett til standardene og ikke minst USAs og EUs handelsboikott av Iran fremdeles er uløst. Disse forholdene har over flere år bidratt til at ISO-standardisering delvis har stoppet opp, men situasjonen har blitt noe bedre i 2013 etter at det ble inngått en samarbeidsavtale mellom ISO TC 67 og OGP (International Association of Oil & Gas Producers).

Vi refererer til om lag 135 anerkjente normer i forskriftene og ca. 25 av våre kompetanse-medarbeidere deltok i oppfølging av standardiseringsarbeid i 2013, enten som observatører eller som kommentargivere for å vurdere om en enkelt standard egner seg som anerkjent norm i regelverket.

2. SAMARBEID NASJONALT OG INTERNASJONALT

2.1 Sikkerhetsforum

Sikkerhetsforum, som ble opprettet i 2001, er den sentrale trepartsarenaen for forankring av strategiske prosjekter og prosesser relatert til sikkerheten i petroleumsvirksomheten. Forumet skal til enhver tid ha en strategisk agenda som gjenspeiler de sikkerhetsmessige hovedutfordringene i næringen.

Sikkerhetsforum er arena for forankring av prosesser og prosjekter innenfor sikkerhetsområdet, som Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet (RNNP), støyprosjektet, kjemikalieprosjektene og oppfølgingsaktiviteter i

kjølvannet av Deepwater Horizon-katastrofen i 2010. Arenaen er også høringsinstans i prosesser som leder fram mot meldinger til Stortinget relatert til helse, miljø og sikkerhet i næringen.

Sikkerhetsforum ledes av Ptils direktør og driftes av etaten. Det blir lagt vekt på at virksomheten skal være transparent og godt dokumentert, blant annet gjennom vårt nettsted. Forumet trekker på faglige ressurser både i våre egne fagmiljøer og i næringen for saksframstillinger og for presentasjoner av trender og utviklingstrekk. Dette bidrar til gjensidig kompetanseheving og felles forståelse av risikoforhold i næringen.

Sikkerhetsforum gjennomførte i 2013 fem hedagsmøter, ett særskilt møte for å gi status fra RNNP-arbeidet, samt den årlige åpne konferansen som gjennomføres i juni. I tillegg ble det gjennomført et bedriftsbesøk på Slagentangen hvor Sikkerhetsforum hadde møter med driftsoperatøren Esso. Forumets medlemmer fikk en gjennomgang av HMS-styringssystemet og en arbeidsplassbefaring på anlegget, som også omfattet demonstrasjon av nytt brannvernssystem.

Det ble videre gjennomført et arbeidsseminar om Sikkerhetsforums arbeidsformer og prosesser. I seminaret ble det oppnådd enighet om enkelte endringer i arbeidsformer og beslutningsprosesser i forumet. Ptils nye direktør vil, som forumets leder, ytterligere styrke Sikkerhetsforums forankring i Ptils hovedledelse.

Sommeren 2013 fikk Sikkerhetsforum også ny faglig sekretær.

Sikkerhetsforums prioriteringer

Debatten om hva som skal være Sikkerhetsforums prioriteringer har pågått med stort engasjement siden den ble påbegynt i 2011. Bakteppet for debatten har blant annet vært føringer som er nedfelt i Sikkerhetsforums mandat, i arbeidslivsmeldingen og i petroleums-meldingen.

Drøftingene konkluderte med at de fem viktigste områdene for Sikkerhetsforums strategiske agenda skal være:

- Storulykkesrisiko
- Arbeidsmiljørisiko
- Partssamarbeid og medvirkning
- Kapasitet, kompetanse og rammebetingelsers betydning for sikkerhet og arbeidsmiljø
- Gjensidig deling av kunnskap og informasjon

Alle punktene er utdypet og ligger tilgjengelig på Sikkerhetsforums nettsted under www.ptil.no.

Oppfølging etter Deepwater Horizon-katastrofen

Vi har benyttet møtene i Sikkerhetsforum til å gi en respons til partene på høringsprosessen rundt de sentrale dokumentene "Prinsipper for barrierestyring i

petroleumsvirksomheten" (barrierenotatet) og "Tiltak i næringen - oppfølging av DwH" (tiltaksnotatet). Vårt likelydende brev til sammenslutningene på arbeidsgiversiden ble også gjennomgått og forankret blant partene.

Videre har Norsk Olje og Gass presentert og gjennomgått organisasjonens egen erfarings- og tiltaksrapport etter DwH-ulykken. Nytt utstyr som er utviklet etter katastrofen, for kapsling og oppsamling ("capping and containment"), er presentert for Sikkerhetsforums medlemmer.

Årskonferansen

Sikkerhetsforums årlige, åpne konferanse samlet i 2013 i overkant av 200 sentrale aktører til debatt om storulykkes- og arbeidsmiljørisikoen i næringen. Konferansen var fulltegnet også denne gangen. Den store interessen bekrefter konferansens betydning som en sentral arena for partene til å drøfte problemstillinger som gjelder storulykkes- og arbeidsmiljørisiko i næringen. Rammen for konferansen var "Tid for taktskifte", som omfattet temaer som læring av historien, refleksjoner over rapporten fra 22. juli-kommisjonen, trepartssamarbeidet, samt økt aktivitet i nordområdene.

Støy og vibrasjoner

Støy er fortsatt av en av de store arbeidsmiljøutfordringene for næringen, og har vært et sentralt tema på Sikkerhetsforums møter. Forumet har blitt kontinuerlig oppdatert over utviklingen på dette viktige området både fra prosjektet og gjennom våre egne tilsynsaktiviteter på området. Det har vært en utfordring å få rederinæringen involvert i prosjektet på en forpliktende måte. Fra vår side har det vært viktig å utfordre næringen til å få iverksatt og synliggjort gode tiltak gjennom prosjektet.

Kjemikalieprosjektet

Sikkerhetsforum har lenge vært en viktig støttespiller og premissgiver i arbeidet for å forbedre kjemisk arbeidsmiljø i petroleumsvirksomheten. Et betydelig antall aktiviteter og tiltak er blitt initiert av Sikkerhetsforum på dette området.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) har nå oppsummert prosjektene som er gjennomført innenfor rammen av kjemikalieprosjektet. Hovedkonklusjon er at det i disse studiene er utført mye godt og nyttig arbeid, men at det fremdeles er mange utfordringer igjen, særlig på tiltakssiden.

For å undersøke om det er oppnådd faktiske forbedringer på kjemikalieområdet, gjennomførte vi en spørreundersøkelse rettet mot operatørselskaper for innretninger til havs og for landanlegg. Både ledelse, koordinerende hovedverneombud og til sammen 31 arbeidsmiljøutvalg deltok i undersøkelsen. Både spørreundersøkelsen og erfaringene fra våre tilsynsaktiviteter på området viser at selskapene har mye

utestående arbeid når det gjelder å gjennomføre kvalifisert kartlegging og risikovurdering av kjemisk arbeidsmiljø. Det kan se ut som om selskapene var aktive en periode for å finne ut hva som burde gjøres på området, men at de senere har mistet drivkraften når det gjelder å iverksette nødvendige tiltak.

Kreftregisteret

Kreftregisterets offshoreprosjekt ble initiert på 90-tallet av en forløper for det nåværende Sikkerhetsforum. Prosjektet tar utgangspunkt i en gruppe på 28 000 offshoreansatte som svarte på en spørreskjemaundersøkelse i 1996-1998. Denne gruppen er fulgt opp for kreftsykdom påvist fra 1999 og fremover. Risikoen for alle kreftformer har vist seg lik den øvrige befolkningen for menn, og noe høyere for kvinner. For spesifikke kreftformer var det imidlertid noen forskjeller mellom offshorearbeidere og den øvrige befolkningen. Blant menn ble det observert overhyppighet av brysttinnkreft, blærekreft og spiserørskreft, mens det blant kvinner ble observert overhyppighet av blodkreft og ondartet føflekkreft.

Arbeidstidsprosjektet

Prosjektet "Petroleumsundersøkelsen om skiftarbeid, søvn og helse" (PUSSH), som gjennomføres i regi av STAMI, har hatt betydelige utfordringer siden oppstarten i 2009. Prosjektet ble til på bakgrunn av vårt arbeidstidsprosjekt og to internasjonale kunnskaps-gjennomganger som bidro til at oljebransjen spilte inn skiftarbeid og helse som et prioritert kunnskapsbehov til Forsknings-rådets Petromaks-program.

Temaet har vært på Sikkerhetsforums agenda også i 2013 med sikte på å styrke dialogen med prosjektet. STAMI mener at prosjektet nå tar sikte på å komme i mål i henhold til de opprinnelige ambisjonene. Resultater skal fremlegges for Sikkerhetsforum i 2014.

Læring på tvers av næringer og landegrenser

Erfaringsoverføring og læring på tvers av næringer og landegrenser har vært viktige momenter for Sikkerhetsforum. Ulykker og katastrofer fra andre lands sokler har derfor blitt presentert i forumets møter for å gi mulighet for læring.

Hydrokarbonlekkasjer og brønnintegritet

En rekke debatter har over de siste årene pågått i ulike fora mellom myndighetene og oljeindustriens interesseorganisasjon (Norsk olje og gass) når det gjelder den negative trenden for hydrokarbonlekkasjer som RNNP-arbeidet har påvist.

Etter påtrykk fra Sikkerhetsforum tok næringen tak i utviklingen og etablerte i 2012 to fagfora for entreprenørbransjen - ett for brønnhendelser og ett for hydrokarbonlekkasjer. Sikkerhetsforum har ved naturlige milepæler blitt holdt oppdatert om utviklingen på området og om ulike initiativer i regi av næringen og vil følge opp hvilke tiltak disse foraene iverksetter i 2014.

2.2 Internasjonalt

Samarbeidet med industrialiserte land dreier seg først og fremst om det globale samarbeidet i International Regulators' Forum (IRF) og North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF). Begge disse foraene fungerer godt, og vi anser verdien av dette samarbeidet som et verdifullt bidrag inn mot vår samlede måloppnåelse. I tillegg til disse foraene kommer bilateralt samarbeid på faglig plan med enkelte land, særlig Storbritannia, Russland, Nederland og Danmark.

2.2.1 International Regulators' Forum (IRF)

IRF ble dannet i 1994 for å være en kompetent drivkraft for utvikling av sikkerheten i den internasjonale petroleumsvirksomheten gjennom myndighetssamarbeid om felles prosjekter og utveksling av kunnskap og informasjon. Medlemmene er for tiden Australia, Brasil, Canada, Danmark, Mexico, Nederland, New Zealand, Norge, Storbritannia og USA.

I tillegg til sine årlige medlemsmøter arrangerer IRF også hvert annet eller tredje år en International Regulators' Offshore Safety Conference. Høsten 2013 ble denne konferansen holdt i Perth, Australia, med storulykkesrisiko som gjennomgangstema. Gjennom presentasjoner og rundebordsdiskusjoner gir disse konferansene viktige innspill til IRF-samarbeidet.

På årsmøtet i 2010 besluttet IRF å iverksette tiltak på fem strategiske hovedområder hvor medlemslandene var enige om å bruke sine ressurser for å fremme sikkerheten i den internasjonale petroleumsindustrien. De ulike medlemmene tok særskilt ansvar for enkeltområder, og vi påtok oss ansvaret for området "Performance indicators". Her leder vi en arbeidsgruppe som skal videreutvikle utvalgte indikatorer fra RNNP-arbeidet med sikte på å kunne etablere en internasjonal plattform for å systematisere informasjon om hydrokarbonlekkasjer, brønnhendelser, kollisjoner, branner, dødsulykker og alvorlig personskade. Vi har også tatt på oss ansvaret for å evaluere mulighetene for å bidra til å påskynde videreutviklingen av BOPer, brønnkontrollsystemer og instrumentering.

Ulykker i petroleumsindustrien får i dag tilsynelatende en langt større global oppmerksomhet enn tidligere, og både vi så vel som industriaktørene i Norge må derfor være seg bevisst ansvaret for å bidra. Ulykkene med West Atlas (Montara) og Deepwater Horizon (Macondo) har gitt internasjonalt samarbeid om styrking av sikkerheten i petroleumsvirksomheten en langt større betydning. For vår del blir det derfor viktig å bidra aktivt i dette arbeidet. Vi har også i 2013 lagt ned ressurser i å følge med på oppfølgingsaktivitetene etter nettopp disse to ulykkene, både for egen læring og for å bidra til erfaringsutvekslingen mellom myndighetene i mellom.

2.2.2 International Committee on Regulatory Research and Development (ICRARD)

ICRARD, som er en global arena for å dele informasjon og erfaringer innen HMS-forskning i petroleumsvirksomheten, ble opprettet av IRF i 1994. For å bidra til at forskningsaktiviteter blir kjent og gjort tilgjengelig på tvers av sokkelgrensene, etablerte vi i 2004 nettstedet www.icrard.org på vegne av forumet. På dette nettstedet publiserer medlemslandene jevnlig FoU-relaterte nyheter. I tillegg har nettstedet en unik søkemotor som kun søker etter informasjon på utvalgte nettsteder i medlemslandene.

I løpet av 2013 hadde nettstedet nær 2100 besøk fra 93 land. Forumets medlemmer er enige om å vektlegge FoU-aktiviteter relatert til aldring og levetidsforlengelse, karbonfangst, transport og lagring (CCS) og boring på dypt vann.

2.2.3 North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF)

North Sea Offshore Authorities Forum (NSOAF) består av sikkerhetsmyndighetene i Danmark, Færøyene, Irland, Nederland, Norge, Storbritannia, Sverige og Tyskland.

I årenes løp har arbeidsgrupper nedsatt av NSOAF gjennomført mange prosjekter med formål å identifisere felles utfordringer og gjennomføre felles tiltak for å bidra til et bedre HMS-nivå. Mange utfordringer er av en slik karakter at de krever felles innsats for å oppnå forbedringer. Industrien er internasjonal og mange operatørselskaper opererer på tvers av sokkelgrensene, noe som tilsier at også myndighetene bør opptre så samstemt som mulig. Myndighetene har begrensede ressurser, slik at erfaringsutveksling, informasjonsdeling og samarbeid kan bidra til å utnytte myndighetenes ressurser mer optimalt.

Fra tid til annen fremsettes det påstander om at det norske regelverket har sikkerhetskrav som er kostnadsdrivende i forhold til andre land sokkelregelverk. I denne sammenheng er det viktig at det er en god forståelse av hvordan den enkelte sokkelmyndighet praktiserer håndhevelsen av regelverkskravene. NSOAF-samarbeidet bidrar til dette.

En betydelig del av NSOAF-arbeidet skjer gjennom arbeidsgruppene som det årlige møtet nedsetter. NSOAFs årsmøte mottar rapporter fra de ulike arbeidsgruppene og tar stilling til arbeidsprogrammet for kommende periode, eventuelt legger ned eller oppretter nye arbeidsgrupper. I 2013 har det vært fire grupper i arbeid, innenfor HMS-styring generelt, sikkerhetsopplæring, boring og brønn, samt informasjonsutveksling knyttet til medlemslandenes EU-relasjoner. NSOAF har også i utstrakt grad blitt konsultert om sikkerhets spørsmål av EU-kommisjonen.

Som en del av arbeidsprogrammet etter ulykken i

Mexicogolfen i 2010, igangsatte medlemslandene i NSOAF i 2012 en multinasjonal tilsynsserie om menneskelige og organisatoriske faktorer ved ivaretagelse av brønnkontroll. Petroleumstilsynet fikk ved å delta i dette arbeidet også nyttige erfaringer og kunnskap fra de andre deltakerlandene. En felles rapport fra dette tilsynet ble ferdigstilt i 2013 og peker på forbedrings- og lærepunkter for industrien. De enkelte medlemslandene har publisert den felles rapporten på sine nettsteder og oppfordrer industrien til å diskutere rapporten og bruke denne i arbeidet med kontinuerlig forbedring på området. Rapporten kan lastes ned fra vårt nettsted.

NSOAF-medlemmene samarbeider med European Diving Technology Committee (EDTC) og Offshore Mechanical Handling Equipment Committee (OMHEC).

2.2.4 Myndighetssamarbeid om Arktis

Seks nasjoner har kontinentalsokler som strekker seg inn det som defineres som arktisk farvann. Felles interesser om sikker virksomhet i disse sårbare områdene gjør at myndighetene har god grunn til å samarbeide. Derfor tok vi i 2013 initiativ til et møte mellom de arktiske sikkerhetsmyndighetene. Landene som var invitert var Canada, Grønland, Island, Russland og USA i tillegg til Norge.

Møtet fant sted 31. oktober i våre lokaler. I dette første møtet ble det lagt vekt på å skape gjensidig innsikt i hverandres oppgaver og utfordringer. Det ble identifisert en rekke temaer knyttet til nordområdene som utgjør felles interessepunkter for samtlige lands myndigheter, og det var enighet om å vurdere hvordan et slikt samarbeid best kan videreføres.

2.2.5 European Diving Technology Committee (EDTC)

European Diving Technology Committee har medlemmer fra om lag 20 europeiske land, og hvert land har mulighet for å ha én representant fra henholdsvis myndighetene, fagforeningene, industrien og medisinsk hold. Fra Norge er det oppnevnt representanter for hvert av de fire områdene. Myndighetene er representert ved Petroleumstilsynet. Hovedaktiviteten er arbeid med felles dokumenter som legges ut på organisasjonens hjemmeside, og nedslagsfeltet for organisasjonens arbeid er Europa. Det er likevel slik at EDTC har produsert dokumenter som også brukes som referansedokumenter andre steder i verden. Et eksempel er dokumentet om kompetanse for dykkere, som er produsert og utgitt sammen med den verdensomspennende maritime entreprenørorganisasjonen International Marine Contractors' Association (IMCA).

Vi har i 2013 spesielt tatt opp problemstillinger knyttet til utdanning av klokkekykkere og bruken av intensive treukerskurs for å gi dykkere kompetanse i tråd med EDTCs Competence Standards. Vi er bekymret for at slike kurs ikke gir den nødvendige kompetanse og erfaring

for å gå inn i dykkeoperasjoner i Nordsjøen. Vi har derfor oppfordret medlemmene i EDTC til å etablere en gruppe som skal vurdere erfaringene med slike kurs og eventuelt behov for å justere opplæringen.

2.2.6 Offshore Mechanical Handling Equipment Committee (OMHEC)

OMHEC samler fagpersonell innenfor kran- og løfteoperasjoner, og har to møter i året. Deltakere i organisasjonens arbeid er representanter fra Danmark, Nederland, Storbritannia og Norge, og hver nasjon kan stille med inntil fire representanter. Hovedaktiviteten er arbeid med felles dokumenter, som felles anbefalinger innenfor kran- og løfterelaterte emner. Blant disse er anbefalinger om kompetansekrav for personell, kompetansekrav for sakkyndig personell og utdanningsstandarder. OMHEC har også en rådgivende rolle overfor NSOAF i saker relatert til offshore løfteoperasjoner.

Komiteen skal i 2014 velge ny formann for en treårsperiode. Vi har stilt en kandidat til rådighet for denne rollen.

2.2.7 Bilateralt samarbeid med Russland

Vårt samarbeid med russiske myndigheter er en videreføring av det tidligere Boris-prosjektet, som startet i 1995, til dels med støtte fra Utenriksdepartementet. Med avklaring om delelinjen i nord og økende aktivitet i Barentshavet er det fortsatt viktig for oss å ha kontakt med russiske myndigheter innen sikkerhet i petroleumsvirksomheten.

Vår samarbeidspartner på russisk side er Rostekhnadzor, som er ansvarlig myndigheten når det gjelder teknisk sikkerhet i petroleumsvirksomheten. Ut over dette er myndighetsansvaret for HMS fordelt på ulike etater i Russland som vi ikke har kontakt med. Vi har imidlertid kontakt med den norske ambassaden og aktører som kjenner den russiske petroleumsvirksomheten.

I 2013 gjennomførte vi ett bilateralt møte med den russiske tilsynsmyndigheten Rostekhnadzor. Denne deltok også i Petroleumstilsynets internasjonale myndighetsmøte om sikkerhet i Arktis (omtalt i punkt 2.2.4), sammen med myndigheter fra Canada, Grønland og Island.

Temaet for det bilaterale møtet var status for regelverksutvikling for norsk og russisk petroleumsvirksomhet, ansvar for flyttbare innretninger, oppfølging av prosjektet Barents2020, RNNP-arbeidet og forskning og teknologiutvikling knyttet til petroleumsktivityteter i nordlige farvann/Barentshavet. Vi deltar også i Havmiljøgruppa under Norsk – Russisk Miljøkomisjon. Vi deltok i 2013 et omfattende seminar i Moskva med myndigheter, forskningsinstitusjoner og norske og russiske selskaper til stede. Seminaret tok for seg ressurs- og sikkerhetsforvaltning fra ulike vinkler. Petroleumstilsynet bidro med foredrag om metode for risikovurderinger for å styre risiko og dermed bidra til å forebygge ulykker og utslipp.

2.2.8 Bistandsarbeid

Regjeringen opprettet bistandsprogrammet Olje for utvikling (Ofu) i 2005. Programmet bistår samarbeidsland slik at de kan forvalte sine petroleumsressurser på en økonomisk, sosialt og miljømessig forsvarlig måte, basert på norske erfaringer og petroleumsforvaltning.

Norge har gradvis utviklet et forvaltningsregime som har skapt grunnlag for fordeling og bærekraftig, økonomisk vekst. Denne erfaringen er det stor etterspørsel etter fra utviklingsland. Ofu-programmet er derfor det mest etterspurte programmet Norge har i bistanden. De potensielle inntektene landenes myndigheter kan få gjennom god forvaltning av ressursene utgjør langt mer enn selve bistanden. Dette forholdet ble bekreftet gjennom en evaluering av Ofu-programmet som Regjeringen igangsatte og som ble lagt fram i januar 2013.

Innenfor Ofu-programmet bidrar vi med å etablere en forvaltning som kan håndtere sikkerhetsmessig risiko i olje- og gasssektoren. Det er Direktoratet for utviklings-samarbeid (NORAD) som har det operasjonelle ansvaret for programmet og som etterspør faglige bidrag fra en rekke fagetater. Sikkerhetsmessige forhold inngår i de fleste prosjektene under Ofu-programmet. Vi bidrar i flere av disse, hovedsakelig sammen med Oljedirektoratet, Miljødirektoratet og stiftelsen Petrad.

I 2013 har vi hatt aktiviteter i følgende land:

- Bolivia
- Ghana
- Irak
- Libanon
- Myanmar
- Nicaragua
- São Tomé og Príncipe
- Sudan
- Sør-Sudan
- Tanzania
- Uganda

Vi holder også en rekke foredrag for delegasjoner fra land over hele verden som kommer inn under Ofu-programmet, for å orientere om den norske forvaltningsmodellen og det norske sikkerhetsregimet i petroleumsvirksomheten.

3. SAMFUNNSKONTAKT OG INFORMASJON

3.1 Vår informasjonspolitikk

Informasjon til næringen, mediene og øvrig offentlighet skal preges av åpenhet, tilgjengelighet og etterrettelighet. Med bakgrunn i den spesielle posisjonen olje- og gassindustrien har i det norske samfunnet, skal vi informere om virksomheten og svare på spørsmål så langt det er mulig og forsvarlig - basert på vår rolle som forvaltningsorgan og med utgangspunkt i vårt overordnede mål

3.2 Mediehåndtering

Vi håndterer henvendelser fra media i henhold til prinsippene i informasjonspolitikken som er nevnt ovenfor. I tillegg til direkte mediekontakt bruker vi nettstedet til å informere om vår oppfølging av blant annet uønskede hendelser. Som hovedregel publiserer vi redaksjonelle artikler bare i forbindelse med egne aksjoner, det vil si når vi iverksetter egen granskning, oversender granskningsrapporter og liknende.

3.3 Internett

Nettstedet (www.ptil.no) er en av våre viktigste kanaler for spredning av informasjon om hvem vi er og hva vi gjør. Vi publiserer jevnlig pressemeldinger, fagrelaterte artikler og regelverksfortolkninger, og et eget område på nettstedet er hjemmeside for Sikkerhetsforum (www.ptil.no/sikkerhetsforum).

I tillegg formidler vi informasjon om alle våre tilsynsaktiviteter som egne artikler på vårt nettsted (Tilsyn på nett). Dette gjør vi både for å synliggjøre aktiviteter og prioriteringer og for at selskapene lettere skal kunne bruke informasjon til læring og erfaringsoverføring. Det meste av stoffet publiseres både på norsk og engelsk.

Tilsyn på nett omfatter

- granskningsrapporter
- tilsynsrapporter (kun sammendrag på engelsk)
- varsel om pålegg og pålegg
- samtykker
- samsvarsuttalelser (SUT)
- likelydende brev til næringen (relatert til tilsyn)

Vår regelverksside (www.ptil.no/regelverket) viser alle relevante lover og HMS-forskrifter i petroleumsvirksomheten, med tilhørende veiledninger og fortolkninger.

Nettstedet er blitt én av petroleumsvirksomhetens mest brukte kilder til sikkerhetsrelatert informasjon, med rundt 40 000 besøk og over 20 000 unike besøkende hver måned. Vi tilbyr også en abonnementsordning i kategoriene nyheter, tilsyn og regelverksfortolkninger. Ved utgangen av 2013 hadde vi ca. 7000 abonnenter.

Vi gjør aktiv bruk av vårt nettsted for å synliggjøre vår rolle, våre prioriteringer, aktiviteter, resultater av tilsyn, med mer. Vi anser at den åpenhet som signaliseres

gjennom offentliggjøringen, og den informasjonsmengde som dermed blir stilt til rådighet for omverdenen, utgjør et betydelig bidrag til forståelsen av risikoforhold og utfordringer i virksomheten.

I september 2013 relanserte vi nettstedet med oppdatert grafisk design. Nettstedet ble samtidig tilpasset alle mobiler og nettbrett ved hjelp av såkalt responsiv design. Det betyr at sidene automatisk tilpasser seg størrelsen på brukerens skjerm, og brukeropplevelsen blir den samme på mobil, nettbrett og pc.

Den offentlige interessen for vår virksomhet reflekteres blant annet i antallet begjæringer om dokumentinnsyn. Antallet slike begjæringer har gjennom flere år økt sterkt, men synes nå å ha flatet ut eller avtatt noe. I 2013 behandlet vi 3239 innsynsbegjæringer.

Det er ressurskrevende å behandle søknader om innsyn. Gjennom størst mulig åpenhet, blant annet på vårt nettsted, søker vi derfor å minske allmennhetens behov for å søke innsyn i enkeltsaker.

“NETT-ORD”:

Besøk

Antall besøk på vårt nettsted er det antall ganger noen har søkt og fått treff på vår hjemmeside eller undersidene.

Unike besøkende

Dette er et uttrykk for hvor mange som har oppsøkt vårt nettsted fra ulike pc-er (IP-adresser). Det kan imidlertid være mange enkeltpersoner, eller pc-er, bak hver slik adresse, avhengig av IT-løsningen som er valgt på brukerstedet.

3.4 Elektronisk kommunikasjon

License2Share (L2S) er et felles system for prosesser knyttet til administrasjon av utvinningstillatelser og myndighetskorrespondanse mellom petroleumsnæringen og myndighetene på norsk kontinentalsokkel.

Systemet blir administrert av EPIM (Exploration & Production Information Management Association). Vi følger opp utvalgte lisenser og har rollen som observatør i komiteene.

“JV Authorities” er en integrert toveis nettbasert sikker kommunikasjonskanal for utveksling av formell elektronisk korrespondanse mellom operatørselskapene/rettighetshaverne og myndighetene innenfor L2S. Den er laget med høy grad av sikkerhet slik at bare avsender og mottaker kan lese innholdet. Løsningen tilbyr full sporbarhet av alle dokumenter som utveksles.

Det er nå hele 59 selskaper som er brukere av "JV Authorities" i L2S, mot 9 i 2011. Vi er godt fornøyd med at så mange selskaper har valgt å ta i bruk dette verktøyet for elektronisk kommunikasjon. Denne utviklingen bidrar til å nå vårt mål om full elektronisk samhandling med rettighetshaverne i petroleumsnæringen.

3.5 Kunnskapsoverføring

For å bidra til kunnskapsoverføring på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet og informere om vår myndighetsrolle, aktiviteter og prioriteringer, anser vi det som viktig å delta med foredrag og presentasjoner på strategisk sentrale arenaer som konferanser, kurs og lignende.

Vi arrangerer også egne faglige møter for å sette søkelys på områder som representerer sikkerhetsmessige utfordringer.

I 2013 arrangerte vi ti åpne faglige møter og konferanser:

- "Risikoreduksjon og helhetlig HMS i petroleumsvirksomheten" – om prinsipper for risikoreduksjon i sikkerhetsforskriftene for petroleumsvirksomheten til havs. I samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet.
- "Mulighetsrommet for tilrettelegging i petroleumsnæringen" – om rammebetingelsene for HMS- og IA-arbeid i petroleumsnæringen. I samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.
- "Management and Major Accident Risk" – om hvordan selskapsledelsen holder seg orientert om og agerer for å bidra til risikoreduksjon. Seminaret ble holdt på engelsk.
- "Fagdag – IKT" – for å formidle erfaringer fra gjennomført tilsyn med styring av IKT-sikkerhet relatert til prosessikkerhet, og å dele generell kunnskap på området.
- "Konstruksjonsdagen" – erfaringsuavveksling og læring etter granskning av konstruksjonsrelaterte hendelser, og om materialvalg i arktisk farvann.
- "Robust brannsikkerhet for offshoreinnretninger" – om pålitelighet og usikkerheter i anvendte metoder for brannsikring. I samarbeid med Norges branntekniske laboratorium ved SINTEF.
- "Entreprenørdagen" – med særlig vekt på entreprenørselskapenes rolle med hensyn til brønnskrollhendelser og barrierestyring.
- "Hvordan håndtere risiko ved integrerte operasjoner" – presentasjon av resultater fra et forskningsprosjekt om risikohåndtering ved integrerte operasjoner.
- "Flexible Risers" – med fokus på integritet, læring, erfaringsdeling, kontinuerlig forbedring og forebygging av storulykker, på bakgrunn av hendelser knyttet til fleksible stigerør de senere årene. Fagmøtet ble holdt på engelsk.
- "Næring for læring" – Presentasjon av hovedresultatene fra vårt toårige prosjekt for å øke kunnskapen om organisatorisk læring.

I november arrangerte vi dessuten konferansen "Arctic Safety", som var rettet mot inviterte toppledere i næringen. Målet var å få belyst om næringen anser seg som godt forberedt til å drive forsvarlig virksomhet i nordområdene, gitt den kunnskap som nå foreligger om de særskilte sikkerhetsmessige utfordringene i regionen. Konferansen hadde om lag 120 eksterne deltakere.

For øvrig er mange av våre ledere, fagfolk og andre nøkkelpersoner stadig etterspurt som kurs- og foredragsholdere, som møteledere og som deltakere i en rekke kurs- og konferansekomiteer i Norge og i utlandet.

4. ORGANISASJON

4.1 Bemanning

Vi hadde 166 ansatte i tjeneste ved utgangen av 2013. Av de ansatte er 45 prosent kvinner og 55 prosent menn. I ledende stillinger er 40 prosent kvinner. Vi arbeider stadig for å oppnå en jevn kjønnsfordeling i alle stillingskategoriene.

Gjennomsnittsalderen for menn er 52 år og 47 år for kvinner.

Sykefraværet i 2013 var 2,8 prosent, mot 3,6 prosent i 2012.

14 medarbeidere sluttet i 2013, 12 faste og 2 i midlertidige stillinger. Det begynte 26 nye medarbeidere. I dette tallet ligger én kontorlærling og to midlertidige stillinger.

4.2 Hovedledelsen

Anne Næss Myhrvold tiltrådte som ny direktør for Petroleumstilsynet 2. mai 2013 etter at direktør Magne Ognedal fratrådte sin stilling i april.

I tillegg til Ptils direktør består hovedledelsen av fem områdedirektører. Informasjonssjef er tilknyttet hovedledelsen. Kommunikasjon og samfunnskontakt er underlagt hovedledelsen.

4.3 Tilsyn

Seks tilsynslag følger opp hver sine bransjer eller grupper av aktører i virksomheten. Det er utpekt kontaktpersoner i hvert lag. Disse fungerer som faste kontaktpunkter for de forskjellige aktørene. Hvert tilsynslag ledes av en tilsynskoordinator, som har produktansvar og formell vedtaksmyndighet.

Ansvarlige direktører er tilsynsdirektørene Ingvill Hagesæther Foss og Finn Carlsen.

4.4 Fag

Vår faglige kompetanse er inndelt i seks fagområder, hvert med en fagleder som har personalansvar og ansvar for kompetanseutvikling innenfor sitt fagområde. Fagområdene er:

- Bore- og brønnteknologi
- Prosessintegritet

- Konstruksjonssikkerhet
- Logistikk og beredskap
- Arbeidsmiljø
- HMS-styring og ledelse

Fagområdene allokere personellressurser til tilsynsoppgaver og tversgående prosjekter.

Ansvarlig leder i 2013 har vært fagdirektør Øyvind Tuntland.

4.5 Juss og rammevilkår

Virksomheten omfatter:

- regelverksutvikling og standardiseringsarbeid, samarbeid med andre lands myndigheter og foresatt departement innenfor området rammesetting,
- intern koordinering og utarbeidelse av redegjørelser, utredninger og rapporter til departementet,
- EØS-innarbeidelse og fortolkningspraksis,
- utvikling av samarbeids- og koordineringsavtaler,
- håndtering av høringssaker relatert til rammesetting.

Ansvarlig leder har i 2013 vært Anne Vatten, direktør juss og rammevilkår.

4.6 Drift og utvikling

Området Drift og utvikling har ansvaret for vår interne drift. Området gir også støtte til utvikling av den interne organisasjonen og følger opp underleverandører.

Ansvarsområdet omfatter:

- Personalforvaltning
- Organisasjonsutvikling
- Bedriftshelsetjeneste
- Økonomi og kontraktsadministrasjon
- Intern sikring og resepsjon
- Byggkoordinering
- Intranett og nettinforssystemet
- Bibliotek
- Dokumentsenter
- Systemutvikling/elektronisk saksbehandling
- Drift av fellestjenester for Oljedirektoratet og Petrad

Ansvarlig er leder har i 2013 vært organisasjonsdirektør Gerd Randi Kaland.

5. ØKONOMISKE NØKKELTALL

Stortinget fastsetter både utgifts- og inntektsbevilgningen til Petroleumstilsynet som en del av statsbudsjettet. Som en statlig virksomhet avlegger vi regnskap til Finansdepartementet etter kontantprinsippet.

Utgifter

Utgifter

Til drift av Petroleumstilsynet ble det i 2013 brukt 233,9 mill kroner. Tabellen viser hvordan beløpet fordeler seg på hovedposter. Tilsvarende tall for 2012 er vist til sammenligning.

	2013	2012	Endring i kroner	Endring
Lønn og godtgjørelser	145 407 149	133 451 964	11 955 185	9,0%
Varer og tjenester	63 112 631	64 612 746	- 1 500 115	- 2,3%
Sum driftsutgifter	208 519 780	198 064 710	10 455 070	5,3%
Oppdragsrelatert lønn og godtgjørelse	1 524 733	2 090 477	- 565 744	- 27,1%
Tilsyn med petroleumsvirksomheten	21 597 154	14 786 311	6 810 843	46,1%
Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	668 743	-	668 743	
Sum spesielle driftsutgifter	23 790 630	16 876 788	6 913 842	41,0%
Større utstyrsanskaffelser	1 575 120	787 785	787 335	99,9%
SUM UTGIFTER	233 885 530	215 729 283	18 156 247	8,4%

Inntekter

Petroleumstilsynet hadde 116,1 millioner kroner i inntekter i 2013, fordelt slik:

	2013	2012	Endring i kroner	Endring
Oppdrags- og samarbeidsinntekter	2 636 962	2 624 570	12 392	0,5%
Gebyr tilsyn	65 238 908	74 824 384	- 9 585 476	-12,8%
Diverse inntekter	23 820	467 177	- 443 357	-94,9%
Konferanser/seminarer	21 300	38 207	- 16 907	- 44,3%
Refusjon arbeidsmarkedstiltak	-	-	-	-
Refusjon foreldrepenger	1 036 212	325 684	710 528	218,2%
Refusjon lærlinger	78 110	34 533	43 577	126,2%
Refusjon sykepenger	669 749	1 252 989	-583 240	- 46,5%
Sektoravgift	46 379 863	-	46 379 863	
SUM INNTEKTER	116 084 924	79 567 544	36 517 380	45,9%